

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/publikacje/ksiazki-warszawa/111443,Na-licencji-Moskwy-Wokol-Gomułki-Bermana-i-innych-19431970.html>
2021-01-16, 15:07

Na licencji Moskwy. Wokół Gomułki, Bermana i innych (1943-1970)

Robert Spałek, *Na licencji Moskwy. Wokół Gomułki, Bermana i innych (1943-1970)*, Warszawa 2020, 592 s., ISBN 978-83-8098-976-4

Na
licencji
Moskwy.
Wokół
Gomułki,
Bermana
i innych
1943-1970

Monografia przybliży dzieje władzy komunistycznej w Polsce w latach 1943-1970, ukazując działania, postawy i dążenia Władysława Gomułki, Jakuba Bermana oraz innych decydentów PPR i PZPR. Autor wskazuje na uwikłania i uwarunkowania, którym zostali poddani przez Kreml komuniści rządzący Polską Ludową, ale i które oni sami jednocześnie współtworzyli.

Książka opowiada o ludziach, którzy wraz z końcem II wojny światowej objęli w Polsce władzę z moskiewskiego nadania. Sowietci mieli „swoich Polaków”, przyznawali im „polityczne licencje” i nakreślali kierunki zmian. Ci ludzie, tworzący samozwańcze elity, stali się krajowymi inspiratorami procesu budowania nowego i niszczenia dotychczasowego porządku, odpowiadali za wdrożenie nad Wisłą sowieckiej metody sprawowania władzy. Jako namiestnicy Polski Ludowej mieli ograniczone kompetencje zarówno w sprawach wewnętrznych, jak i międzynarodowych, zarazem jednak byli kreatywnymi podwykonawcami i najwyższym czynnikiem sprawczym kształtującym rzeczywistość.

Narracja książki została osnuta wokół życiorysów, działań i charakterów Władysława Gomułki i Jakuba Bermana. Pierwszy z nich był najdłużej rządzącym powojennym przywódcą partyjnym i de facto państwowym, a drugi stał się jednym z wpływowych reżyserów rzeczywistości politycznej sprzed roku 1956, nazywanym niekiedy szarą eminencją „polskiego stalinizmu”. Aktorów drugiego planu jest w publikacji wielu, począwszy od najważniejszych członków peerelowskiej elity władzy (np. Bolesława Bieruta), przez katów Urzędu Bezpieczeństwa (np. Józefa Różańskiego), a kończąc na sowieckich przywódcach - Józefie Stalinie, Nikicie Chruszczowie i Leonidzie Breżniewie. Cezurę początkową rozważań autora wyznaczają wstępne przygotowania do powołania Centralnego Biura Komunistów Polski w Moskwie, które należy datować na 1943 r., a umowną, bo bardziej orientacyjną niż precyzyjną granicę końcową całego wywodu określa

upadek rządów Gomułki w grudniu 1970 r.

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI - Na licencji Moskwy. Wokół Gomułki, Bermana i innych 1943-1970 \(pdf, 38.78 KB\)](#)

[18.09.2020 09:02](#)

[INDEKS - Na licencji Moskwy. Wokół Gomułki, Bermana i innych 1943-1970 \(pdf, 130.88 KB\)](#)

[18.09.2020 09:02](#)

Gdzie kupić publikacje:

[Warszawa](#)